

Objectiefkeuze: waarom de 50mm de ideale lens is

Spiegelreflexen en systeemcamera's komen vaak in een 'kit' met een zoomlens. Je betaalt daarvoor een kleine meerprijs en kunt meteen aan de slag. Maar verwacht geen optimale resultaten: daarvoor zijn te veel concessies gedaan aan onder meer de beeldkwaliteit. Gelukkig is er een alternatief: de superieure én betaalbare 50mm-'standaardlens'.

Dit artikel komt uit de volledige [Cursus Camerabeheersing in Zoom Academy](#). Alles leren over je camera en wil je alle functies optimaal benutten? Bekijk de gehele cursus!

Dat zo'n 50mm-lens 'standaardlens' heet, heeft natuurlijk een reden. In het analoge verleden was dat de lens waarmee je meestal als spiegelreflexfotograaf van start ging. Zoomlensen waren toen nog groot, zwaar, duur en meestal van matige kwaliteit. Dankzij rekenwerk van de computer werden zoomobjectieven compacter, lichter, beter en goedkoper. Mettertijd werd een zoomlens de standaardkitlens voor veel spiegelreflexen en tegenwoordig ook systeemcamera's.

Het zoombereik is in de loop der jaren enorm gegroeid. Als je wilt, kun je een objectief op je camera schroeven waarmee je zowel een weids landschap als een verre vogel kunt vereeuwigen. Qua lichtsterkte scoren zulke 'superzooms' echter niet hoog. En dat laatste geldt eigenlijk ook voor de modale kitzoom.

Door de naam 'standaardlens' zou je denken dat je er standaardplaatjes mee schiet. Niets is minder waar: de hoge lichtsterkte biedt bijvoorbeeld extra mogelijkheden met de scherptediepte.

storytime
Canon 5D III · ISO 200 · F 2,2 · 1/500 SEC · 50 MM

Betere beeldkwaliteit

Als de kitzoom je in je fotografische mogelijkheden beperkt, komt een lens met vast brandpunt van 50 mm om de hoek kijken. Zo'n objectief heeft vele voordelen. Om te beginnen de beeldkwaliteit. Dankzij het vaak

relatief eenvoudige lensontwerp zijn er veel minder lensfouten zoals vertekening en overstraling. De scherpste is zichtbaar hoger, en het verschil in scherpste en helderheid tussen het beeldcentrum en de hoeken is veel kleiner dan bij zoomobjectieven. Vaak zijn zulke objectieven zelfs nog goed bruikbaar bij volle lensopening. Een heel verschil met de goedkope kitzooms, waarbij de beeldkwaliteit meestal pas goed is bij diafragmawaarden van F 5,6 tot F 11.

Nu we het toch over lichtsterkte hebben: die is zelfs bij goedkope standaardlenzen hoog (meestal F 1,8). Dat scheelt twee tot drie stops met de typische kitzoom, met z'n maximale lichtsterkte van F 3,5 (groothoek) tot F 5,6 (tele). Je kunt hierdoor met een lagere iso-waarde en/of kortere sluitertijd werken en je hoeft minder snel te grijpen naar een flitser of statief. Bij een spiegelreflex is je zoekerbeeld ook nog eens zichtbaar helderder.

Minder scherptediepte

Ook wat de scherptediepte betreft, nemen je mogelijkheden met een 50mm-prime toe. Veel scherptediepte is namelijk in veel gevallen geen pluspunt. Denk aan portretten, waarbij je graag de achtergrond wilt laten vervagen. Met de grootste lensopeningen van zo'n standaardobjectief kán dat. Je onderwerp valt niet langer weg tegen de (drukke) achtergrond, maar steekt daar duidelijk tegen af. In het algemeen ogen foto's minder rommelig wanneer ongewenste details in de achtergrond onscherp afgebeeld worden.

Bij een vaste brandpunt is de 'bokeh' (de kwaliteit van de onscherpte buiten de scherptediepte) bovendien vaak mooier dan bij een zoomobjectief. Dat geldt overigens alleen als de diafragmalamellen afgerond zijn, zodat een ronde lensopening ontstaat.

De scherptediepte is trouwens afhankelijk van meer factoren, met name de opnameafstand. Staat de geportretteerde in eerdergenoemd voorbeeld dicht bij de achtergrond, dan is het moeilijk om die achtergrond onscherp te krijgen. Ten overvloede misschien, maar voor alle zekerheid: bij een grote lensopening zoals F 1,8 of F 2,8 is een nauwkeurige scherpstelling een must.

Deze populaire en voordelige Canon-standaardlens voor spiegelreflexen heeft enkele tijd geleden een upgrade gekregen, maar is nog steeds erg betaalbaar.

Goedkoop of duur

Een niet al te lichtsterke standaardlens biedt nog veel meer voordelen. Zo'n objectief is compact en licht, en vindt dus altijd wel een plekje in je fototas. Last but not least is de prijs van de instapmodellen erg vriendelijk. Veel merken hebben een optie voor de krappe beurs in hun assortiment. Zo bedraagt de straatprijs van de prima Canon EF 50mm f/1.8 STM zo'n 125 euro. Voor nog een paar tientjes minder haal je een 'vreemdmerkkloon' van een merk als Yongnuo in huis, mét AF. Andere merken hebben meestal iets vergelijkbaars in het programma; ook voor systeemcamera's, al liggen de prijzen in dat geval doorgaans een stuk(je) hoger. Bij de productie van zulke prijsbrekers werd (zeker vroeger) nogal

rijklijk kunststof toegepast, zonder dat de optische kwaliteit daar overigens noemenswaardig onder leed. Daarom staat zo'n lens ook wel bekend als 'plastic fantastic'.

Mocht je budget het toelaten, dan heeft ieder bekend merk ook veel duurere standaardlenzen in het assortiment. Vaak zijn die lichtsterker (F 1,4, F 1,2 of zelfs nóg lichtsterker). Staar je niet blind op lichtsterkte alleen: het verschil tussen F 1,8 en F 1,4 bedraagt iets meer dan een halve stop. Natuurlijk heb je wel nóg meer armslag om de scherptediepte te beperken, en de beeldkwaliteit voldoet in de regel aan de allerhoogste eisen.

Helaas is de prijs vaak aan de maat. Die kan oplopen tot een paar duizend euro voor lichtkanonnen van de meest recente generatie. Maar niet getreurd: vaak vind je bij een onafhankelijke objectievenfabrikant een lager geprijsd alternatief. Zeker wanneer je zonder autofocus kunt, kan 'vreemdgaan' een aantrekkelijke optie zijn. Het spreekt min of meer vanzelf dat je camerafabrikant niet een feilloze werking garandeert. Ook de optische kwaliteit kan mee- of tegenvallen.

De Nikkor Z 50mm f/1.2 S voor Nikon-systeemcamera's is van een heel ander kaliber dan de populaire 'plastic fantastic'. De prijs is dat uiteraard ook.

Portretlens bij aps-c

Goedkopere standaardlenzen hebben hun populariteit ook aan een andere factor te danken. Of hadden, want door de opmars van fullframe-camera's is dit aankoopargument niet zo actueel meer als tien jaar terug. Op een aps-c-camera met een cropfactor van 1,5x (of 1,6x bij Canon) is zo'n 50mm-objectief qua beeldhoek vergelijkbaar met een 75/80mm-objectief op fullframe. Nu is het zo dat 85mm-objectieven vanouds bekendstaan als 'portretlenzen', dankzij de voor model én fotograaf comfortabelere opnameafstand en het daaruit voortvloeiend flatteuzere perspectief. Met een aps-c-camera haal je dus voor een habbekrats zo'n portretlens in huis, terwijl een echte 85mm-lens een veelvoud van dat bedrag kost.

Houd er wél rekening dat als je een reguliere aps-c-standaardlens zoekt (dus vergelijkbaar met een 50mm-lens bij fullframe), je bij aps-c uitkomt op een brandpuntsafstand van pakweg 35 mm. Bij MFT is een 25mm-objectief een standaardlens.

Om het nóg ingewikkelder te maken, zijn er ook nog 50mm-objectieven die speciaal zijn ontworpen als kort teleobjectief voor aps-c. Iets om in de gaten te houden als je een fullframe-camera hebt, want zulke objectieven zijn dan veelal niet zonder meer bruikbaar.

Op een aps-c-camera gedraagt een 50mm-lens zich als een korte tele. Handig voor portretten, maar ook bijvoorbeeld voor stilleven.

Model: Esmay van der Pol

Davy Mickers (davymickers)
Canon 750D · ISO 100 · F 2,8 · 1/250 SEC · 50 MM

Een 50mm-objectief speciaal voor aps-c-camera's, zoals de Fujifilm-systeemcamera's, is een korte telelens. Als je een 'echte' aps-c-standaardlens zoekt, kom je rond de 35 mm uit.

Groet
Dick J